Nr. 44. Warszawa, dnia 8 września 1919 r. Rok II.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedyńczego 1 mk. Z zaboru austrjackiego i z terenów b. okupacji austrjackiej można wpłacać za numer „Dziennika Urzędowego M. S. W." 1 kor. 75 h. „Dziennik Urzędowy" przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.

Redakcja i Administracja: Nowy-Świat Nr. 69, telefon redakcji 64-13, administracji — 118-81.

TREŚĆ:

I.

616.

USTAWA
z dnia 25 lipca 1919 r. o osobistych świadczeniach wojennych.

Art. 1.

Z chwilą wybuchu wojny lub z chwilą zarządzenia bądź ogólnej, bądź częściowej mobilizacji, mogą władze państwowe w czasie trwania wojny pociągać ludność przymusowo za wynagrodzeniem do świadczeń, robót i usług osobistych, bezpośrednio lub pośrednio potrzebnych dla celów zaopatrzenia armji i obrony Państwa, o ile siły i środki własne wojska wynikłym potrzebom nie są w stanie zadośćuczynić.

Art. 2.

Świadczeniu osobistemu podlega wszelkiego rodzaju praca ludzka, fizyczna i umysłowa.

Art. 3.

Wprowadzenie obowiązku osobistych świadczeń wojennych, ustanowienie terminu powstania i ustania rzeczonego obowiązku następuje na skutek wspólnego rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych. Rozporządzenie to musi być podane do wiadomości powszechnej.

Art. 4.

Do osobistych świadczeń wojennych obowiązani są wszyscy zdatni do pracy obywatele w wieku od lat 17 do 50, płci obojga, nie powołani do składu siły zbrojnej Państwa.

Art. 5.

Od obowiązku osobistych świadczeń wojennych wolni są:

a) niezdolni do pracy wskutek choroby lub ułomności fizycznych, oraz kobiety ciężarne i karmiące;
b) duchowni wszystkich w Państwie uznanych wyznań, wypełniający stale swe obowiązki duchowne;
c) uczniowie, uczęszczający do publicznych szkół średnich i zawodowych w okresie funkcjonowania tych szkół;
d) posłowie sejmowi i niezbędni w służbie urzędnicy państwowi i komunalni oraz inne osoby, stale uczestniczące z mocy swego stanowiska lub urzędu w pracach instytucji państwowej lub samorządnej, o ile co do powołania szczególnych kategorji urzędników i pracowników nie obowiązuje osobna ustawa;
e) funkcjonarjusze bezpieczeństwa publicznego;
f) cudzoziemcy w miarę wzajemności faktycznie istniejącej lub opartej na umowie międzynarodowej.

Art. 6.

Prócz osób, należących do kategorji, wyszczególnionych w art. 5, z rozporządzenia Rady Ministrów mogą być od świadczeń osobistych zwalniane inne jeszcze kategorje ludności.

Art. 7.

Osoby powołane do osobistych świadczeń wojennych, mają na żądanie władzy stawić się z posiadanemi w chwili powołania własnemi narzędziami pracy, należącymi do nich środkami przewozowymi, tudzież inwentarzem pociągowym, niezbędnym dla obsługi dostarczonych przez nich środków przewozowych (rzemieślnicy, kopacze, woźnice itp.).

Art. 8.

Powołanych do osobistych świadczeń wojennych należy używać tylko do robót, odpowiadających ich zwyczajnemu zatrudnieniu, względnie umysłowemu i fizycznemu uzdolnieniu.

Art. 9.

Powołanie ludności do osobistych świadczeń wojennych zarządzają władze wojskowe, upoważnione do tego przez Ministra Spraw Wojskowych, a na obszarze wojennym — przez główne dowództwo frontu.

Wykonanie wydanych zarządzeń następuje za pośrednictwem miejscowych władz administracyjnych i urzędów gminnych, zaś na obszarze wojennym — przez dowództwo poszczególnych oddziałów wojskowych.

Art. 10.

Zwolnienie od obowiązku osobistych świadczeń wojennych z przyczyn, przewidzianych w poprzednich postanowieniach tej ustawy (art. 5 i 6), tudzież w wypadkach, w których powołanie spowodować może zagrożenie bytu rodziny, gospodarstwa, rękodzieła, lub przemysłu — przysługuje władzom administracyjnym, a w ostatniej instancji — Ministrowi Spraw Wojskowych, zaś na obszarze wojennym — powołującym władzom wojskowym.

Bezwarunkowemu zwolnieniu podlegają osoby, zwolnione od służby w wojsku na skutek reklamacji urzędu lub zakładu, w którym są zatrudnione.

Art. 11.

W wezwaniu powołującem do wykonania świadczeń osobistych, winien być oznaczony termin stawienia się, przypuszczalny przeciąg czasu świadczenia, rodzaj czynności i miejsce ich wykonania.

Wezwanym do wykonywania osobistych świadczeń wojennych poza miejscem stałego zamieszkania daje się termin do załatwienia spraw osobistych.

Art. 12.

Wynagrodzenie za osobiste świadczenia wojenne wypłacać się ma wedle norm, ustalonych dla każdego rodzaju prac rozporządzeniem Ministra Spraw Wojskowych, wydanem w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Ochrony Pracy i Opieki Społecznej.

Jeżeli osoby, powołane do osobistych świadczeń wojennych, napotykają trudności w uzyskaniu pożywienia, natenczas władze wojskowe obowiązane będą dać im utrzymanie w naturze narówni z osobami wojskowemi, a w takim razie z wynagrodzenia potrąca się koszta utrzymania podług norm, ustalonych w rozporządzeniu wykonawczem. Również zwraca się powołanym do osobistych świadczeń wojennych koszta przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca przeznaczenia i z powrotem w wysokości ustalonej odnośnemi rozporządzeniami wykonawczemi.

Art. 13.

Za używanie przez pociągniętych do osobistych świadczeń wojennych własnych narzędzi, środków przewozowych oraz inwentarza pociągowego, wypłaca się wynagrodzenie dodatkowe: za użycie zaś i uszkodzenie wyżej wymienionych przedmiotów nie z ich winy—odpowiednie odszkodowanie.

Wysokość dodatkowego wynagrodzenia i odszkodowania, jakoteż sposób ich ustalenia określi rozporządzenie wykonawcze.

Art. 14.

Powołany do osobistych świadczeń wojennych korzysta w razie choroby z bezpłatnego leczenia narówni z osobami wojskowemi w czynnej służbie i przez czas pobytu w szpitalu pobiera połowę należnego mu wynagrodzenia.

Art. 15.

Jeżeli powołany do osobistych świadczeń wojennych podczas pełnienia tychże poniósł bez własnej winy szkodę na zdrowiu, albo uległ kalectwu, które go uczyniło niezdatnym do pracy, albo też utracił życie,—należy się jemu, względnie pozostałej rodzinie, takie samo zaopatrzenie, w takiej samej wysokości i z tych samych źródeł, jak powołanym do czynnej służby wojskowej, względnie ich rodzinom.

Art. 16.

Rodziny osób, powołanych do osobistych świadczeń wojennych, pobierają zasiłki wedle tych samych norm i zasad, jak rodziny powołanych do czynnej służby wojskowej, o ile świadczenia te trwają dłużej, niż 2 tygodnie.

Art. 17.

Osoby, powołane do osobistych świadczeń wojennych, są obowiązane w czasie swego zatrudnienia do bezwzględnego ulegania co do wykonania tych prac rozkazom zwierzchności wojskowej. W razie naruszenia tego obowiązku, podlegają wojskowej władzy dyscyplinarnej.

Art. 18.

Wszelkie roszczenia i spory z tytułu wykonania obowiązku osobistych świadczeń wojennych wyjęte są z pod orzecznictwa sądów cywilnych i rozstrzygnięte być mają wyłącznie w myśl art. 11 i 12 ustawy o rzeczowych świadczeniach wojennych.

Art. 19.

Wszelkie pisma i dokumenty w przedmiocie osobistych świadczeń wojennych wolne są od opłaty skarbowej.

Art. 20.

Osoby, winne uchylenia się od osobistych świadczeń wojennych, będą karane przez władze administracyjne karą aresztu do miesięcy 6 lub grzywną do 10,000 mk. pol.

Art. 21.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, Ministrem Skarbu i Ministrem Ochrony Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 22.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Z tą chwilą tracą moc prawną wszystkie inne ustawy i przepisy w przedmiocie osobistych świadczeń wojennych.

W szczególności z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy, traci moc prawną art. 17 Tymczasowej ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej z 29 października 1918 roku (poz. 28 Dziennika Praw), zawierający przepisy o służbie pomocniczej.

Marszałek Sejmu:
(—) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Spraw Wojskowych:
(—) *J. Leśniewski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *S. Wojciechowski.*

Minister Skarbu:
w/z
(—) *Byrka.*

Minister Ochrony Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *J. Iwanowski.*

II.

617.

Rozporządzenie Rady Ministrów w przedmiocie normalnego szacunku zwierząt domowych w celu pobierania podatku procentowego.

Na zasadzie postanowień art. 1176 do 1190 Ustawy lekarskiej, Tom XIII Zbioru Praw, wyd. 1905, jakoteż przepisów, obowiązujących o środkach weterynaryjno-policyjnych, mających na celu zapobieganie zaraźliwym chorobom zwierzęcym i ich uśmierzanie, ustanawia się na przeciąg trzechlecia 1919—1921 na obszarze b. zaboru rosyjskiego wysokość normalnego szacunku zwierząt w celu pobierania podatku procentowego podług następujących cen żywego inwentarza:

1) za buhaje, woły i krowy po 2% od 1200 Mk. (= 24 Mk.);

2) za jałownik od 1/2 r. do 2-ch lat po 2% od 500 Mk. (= 10 Mk.);

3) za cielęta do 1/2 r. po 1% od 200 Mk. (= 2 Mk.);

4) za owce, kozy po 1% od 150 Mk. (=1 Mk. 50 f.);

5) za jagnięta i koźlęta po 1% od 50 Mk. (= 50 f.);

6) za świnie po 2% od 750 Mk. (= 15 Mk.).

Warszawa, dnia 25 sierpnia 1919 r.

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w/z.
Z. Chmielewski.

III.

618.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 lipca 1919 r., dotyczące wykonania ustawy w przedmiocie sądów doraźnych.

Na podstawie art. 28 ustawy z dnia 30 czerwca 1919 r. № 55 Dz. pr. poz. 341 postanawia się co następuje:

Art. 1.

Ogłoszenie o wprowadzeniu sądownictwa doraźnego (art. 3 i 4 ustawy, w przedmiocie sądów doraźnych), nastąpi przez rozlepienie obwieszczeń, w których podana będzie do powszechnej wiadomości uchwała Rady Ministrów, zarządzająca postępowanie doraźne, z określeniem w sposób ogólnie przystępny tych przestępstw, które poddane zostały sądowi doraźnemu, z oznaczeniem grożącej kary, tudzież z wezwaniem, by wystrzegano się popełniania takich przestępstw pod groźbą stawienia winnych przed sąd doraźny.

Art. 2.

Po nadesłaniu przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wymienionych w art. 1 ogłoszeń, powiatowy Komisarz rządowy natychmiast zarządzi rozlepienie tychże w mieście powiatowem; w szczególności czuwać należy nad tem, by rzeczone ogłoszenia umieszczone zostały na budynkach, w których mają siedzibę władze sądowe i administracyjne.

Art. 3.

Ogłoszenia o wprowadzeniu sądów doraźnych Powiatowy Komisarz rządowy prześle również wszystkim gminom powiatu, na które rozciągnięto sądownictwo doraźne, celem natychmiastowego rozlepienia tychże ogłoszeń w gminie, tudzież sądom pokoju, celem ogłoszenia przy wejściu do sądu.

Art. 4.

Powiatowy Komisarz rządowy zarządzi ogłoszenie o wprowadzeniu sądów doraźnych w miarę uznania tychże innym sposobem (ustne ogłoszenia za pośrednictwem organów policji i t. p.), powołując do współdziałania władze gminne.

Art. 5.

O dniu rozlepienia ogłoszeń w mieście powiatowem (art. 4 ustawy) powiatowy Komisarz rządowy niezwłocznie zawiadomi właściwy sąd okręgowy i prokuratora tegoż sądu. Zawiadomienie takie powinno się znajdować w ręku władz sądowych i prokuratorskich dnia następnego po dniu rozlepienia obwieszczeń w mieście powiatowem.

Zawiadomienie nastąpi na piśmie, z oznaczeniem daty rozlepienia obwieszczeń w mieście powiatowem, tak liczbami, jak literami; zawiadomienia telegraficzne są dopuszczalne, muszą być atoli natychmiast powtórzone przez przesłanie zawiadomienia na piśmie.

Art. 6.

Z chwilą wprowadzenia sądów doraźnych powiatowy Komisarz rządowy przypomni władzom policyjnym powiatu, że o przestępstwach podlegających sądom doraźnym winny zawiadomić władze prokuratorskie; zawiadomienie sędziów śledczych w myśl art. 250 upk. nie jest potrzebne.

Art. 7.

Przewidziane w art. 24 ustawy w przedmiocie sądów doraźnych ogłoszenie o wykonaniu wyroku śmierci rozlepione będzie w siedzibie sądu okręgowego, który wyrok wydał, a jeśli wyrok wydano poza siedzibą sądu okręgowego, także w miejscu wydania wyroku.

Obwieszczenie nastąpi również w miejscowości, w której przestępstwo popełniono.

Art. 8.

Prokurator sądu okręgowego prześle przygotowane już do rozlepienia obwieszczenia, o których mowa w art. 7, właściwym władzom policyjnym lub gminnym z wezwaniem rozlepienia tychże i zawiadomienia go o wykonaniu zlecenia.

Art. 9.

W miastach stanowiących samodzielne jednostki administracyjne, czynności przewidziane w art. 25 niniejszego rozporządzenia należą do przedstawiciela państwowej władzy administracyjnej.

Art. 10.

Koszta sporządzenia ogłoszeń przewidzianych w art. 7 pokrywane będą z budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości, koszta sporządzenia innych ogłoszeń z budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *St. Wojciechowski.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *Supiński.*

IV.

619.

Okólnik (514) Ministra Spraw Wewnętrzych do Przewodniczących Wydziałów Powiatowych w sprawie podatku komunalnego od zwierząt domowych.

Na podstawie art. 8 i 9 dekretu w przedmiocie skarbowości powiatowych związków komunalnych z dnia 7 lutego r. b. (Dz. Pr. r. 1919 № 14, poz. 151) powiatowym związkom komunalnym przysługuje prawo wprowadzania samodzielnych podatków od zwierząt domowych pod warunkiem zatwierdzenia odnośnych statutów przez władzę nadzorczą. Dla ułatwienia powiatowym związkom komunalnym ściągania tych podatków, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleca przy układaniu odnośnych statutów przyjąć klasyfikację zwierząt, która została ustanowiona dla ściągania podatku państwowego od zwierząt domowych rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 11 lipca r. b. (Monitor Polski r. 1919 № 166), wydanem w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu.

Stosownie do powyższego statuty podatku komunalnego od zwierząt domowych zaleca się ułożyć w sposób następujący:

§ 1.

Samodzielny podatek komunalny od zwierząt domowych ma być pobierany w r. 1919 w następującym wymiarze:

a) za konie w wieku powyżej $2^1/_2$ roku po .... od sztuki; konie poniżej $2^1/_2$ roku są wolne od podatku:

b) za buhaje, woły, krowy i jałownik w wieku powyżej 6-ciu miesięcy po....................od sztuki;

c) za cielęta w wieku ponad 4 tygodnie do 6-ciu miesięcy po....................od sztuki; cielęta poniżej 4-ech tygodni wolne są od podatku;

d) za owce i kozy w wieku powyzej 6-ciu miesięcy po....................od sztuki; młodsze sztuki nie podlegają opodatkowaniu;

e) za świnie w wieku ponad 4 miesiące po .... od sztuki.

O obowiązku podatkowym decyduje wiek zwierząt w dniu spisu.

UWAGA: Wysokość opodatkowania poszczególnych gatunków zwierząt domowych najlepiej ustalić, przyjmując za podstawę stopę państwowego podatku zasadniczego (np. 100%, 200%, 300% i t. p.).

§ 2.

Podatek powyższy będzie pobierany na rzecz powiatowego związku komunalnego jednocześnie z podatkiem państwowym od zwierząt domowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaznacza, że statuty, zawierające inną klasyfikację zwierząt, niż podaną w § 1 wzoru, nie będą przez Ministerstwo zatwierdzane.

Statuty, które zostały już przyjęte przez Sejmiki przed wydaniem niniejszego okólnika i są z nim sprzeczne, należy odpowiednio zmienić, uzyskać potwierdzenie tych zmian przez Sejmiki Powiatowe i przedłożyć do ostatecznego zatwierdzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Warszawa, d. 29.VII 1919 r. (S. P. 1255/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *Józef Bek.*

620.

Okólnik (513) Ministra Spraw Węwnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie obowiązku dostarczania podwód dla taksatorów ubezp.

Odnośnie do okólnika Ministerstwa z dnia 27 grudnia 1918 r. № 26839/II—8688—Ministerstwo zaznacza, że obowiązek gmin do dostarczania za opłatą podwód dla podróży służbowych urzędników odnosi się również do taksatorów Ubezpieczeń Wzajemnych budowli od ognia b. Królestwa Polskiego.

Warszawa, d. 4.VIII 1919 r. (S. U. 878/I).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Józef Bek.*

621.

Okólnik (517) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie nadużyć rekwizycyjnych.

Bardzo często Panowie Komisarze, donosząc o niewłaściwych rekwizycjach, dokonywanych przez organa wojskowe, nie przedkładają szczegółowych dat, ani też rzeczowego sprawozdania, na zasadzie którego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych mogłoby skutecznie interwenjować w Ministerstwie Spraw Wojskowych.

Z tego względu poleca się Panom Komisarzom na przyszłość w wypadku otrzymania zażalenia o nieprawnej rekwizycji przeprowadzać szczegółowe dochodzenie i dopiero po zebraniu rzeczowego materjału przedkładać sprawozdanie Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.

Warszawa, d. 5/VIII 1919 r. (Iw. 961/3).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Józef Bek.*

622.

Okólnik (522) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie pozwalania na odczyty w języku żydowskim.

Wobec różnorodnego traktowania przez Powiatowych Komisarzy Rządowych próśb o pozwolenie urządzania odczytów w języku żydowskim poleca się:

pozwoleń tych udzielać po zobowiązaniu się organizatorów, że, oprócz formalności, dotąd przestrzeganych, po odczycie dostarczą protokół, którego prawdziwość stwierdzą własnoręcznemi podpisami. Należy również zaznaczyć, że ewentualna niezgodność protokółu ze sprawozdaniem, uzyskanem za pośrednictwem organów kontrolujących, pociągnie za sobą wszelkie dalsze konsekwencje aż do zupełnego zakazu.

Co do samej kontroli — to tę można stosować od czasu do czasu, o ile znajdzie się człowiek godny zaufania, a znający język żydowski.

Warszawa, dnia 5.VIII 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych.

(—) *Józef Bek.*

623.

Okólnik (521) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie kosztów tranzlokacji (przesiedlenia).

Aż do czasu ostatecznego uregulowania tej sprawy zarządzam tymczasowo, jak następuje:

1. Urzędnik etatu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, przeniesiony w drodze służbowej na inne miejsce, otrzymuje zaliczkę na koszta przesiedlenia.

2. Wysokość tej zaliczki oznacza Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i zarządza jej wypłatę za pośrednictwem Powiatowego Komisarza Rządowego w dotychczasowem miejscu służbowem przeniesionego.

3. Powiatowy Komisarz Rządowy asygnuje oznaczoną przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaliczkę w Kasie Powiatowej z przyznanego sobie kredytu (§ 5 — koszta podróży i djet).

4. Przeniesiony potwierdza odbiór zaliczki za pomocą kwitu nieostemplowanego, a przybywszy na nowe miejsce służbowe przedkłada

w drodze służbowej (t. j. za pośrednictwem Urzędu Powiatowego) rachunek kosztów podróży i przesiedlenia. W rachunku tym zarachować można tylko koszta, określone w reskrypcie Prezydjum Ministrów z d. 6 lutego 1918 r. № 283/18 i Ministerstwa Skarbu z dnia 17 września 1918 r. № 13603/I—754.

5. Rachunek ten przedkłada Powiatowy Komisarz Rządowy z własnym wnioskiem Ministerstwu Spraw Wewnętrznych do decyzji.

6. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych sprawdza rachunek i poleca Powiatowemu Komisarzowi Rządowemu nowej siedziby służbowej przeniesionego wypłacenie sprawdzonych kosztów z kredytu, oznaczonego w punkcie 3-im tego okólnika.

Równocześnie poleca Ministerstwo Komisarzowi, by, asygnując zwrot kosztów, potrącił z nich zaliczkę, oznaczoną w punkcie 2-gim tego okólnika i przekazał ją do zwrotu Kasie Powiatowej, z której przeniesiony zaliczkę otrzymał.

7. Przepisy tego okólnika nie odnoszą się do urzędników, przeniesionych na własne żądanie lub na podstawie orzeczenia dyscyplinarnego, gdyż ci ponoszą sami koszta tranzlokacji, jakoteż do referentów fachowych innych Ministerstw, które w sprawie tej wydają stosowne zarządzenia w swym własnym zakresie działania.

Warszawa, d. 6.VII 1919 r. (A. B. 4072/2).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *J. Bek.*

624.

Okólnik (524) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie przesyłania wypełnionych wykazów stanu osobowego.

W ślad tutejszego okólnika z dnia 16 stycznia 1919 r. № 29844/II—623 Ministerstwo Spraw Wewnętznych zarządza, co następuje:

Przy przedstawianiu wniosków, dotyczących pierwszej nominacji na urzędnika państwowego, należy, oprócz dokumentów, wymienionych w drugim ustępie przytoczonego na wstępie okólnika, dołączać do odnośnego raportu wykaz stanu osobowego kandydata, przedstawionego do nominacji.

Rzeczony wykaz winien być dokładnie wypełniony i przez Pana podpisany.

Każdy wniosek, dotyczący nominacji, awansu i t. p., winien być dla każdej poszczególnej sprawy (osoby) oddzielnie wygotowany, t. zn., że w jednym raporcie nie należy łączyć wniosków, dotyczących dwóch lub więcej osób.

Niezastosowanie się do postanowień niniejszego okólnika pociągnie za sobą zwrócenie Panu sprawy przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych bez załatwienia i spowoduje opóźnienie ważnych spraw personalnych, za które to opóźnienie odpowiedzialność spadnie na Pana.

Warszawa, d. 6.VIII 1919 r. (A. P. 6243).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *Józef Bek.*

625.

Okólnik (530) Ministra Spraw Wewnętrznych do Komisarza Rządu st. m. Warszawy, Naczelnika Policji m. Łodzi i Komisarzy Rządowych na powiaty: Warszawski, Łódzki, Błoński, Opatowski, Pułtuski, Płoński, Sochaczewski, Będziński, Częstochowski, Wieluński, Nieszawski, Lipnowski, Rypiński, Mławski, Przasnyski, Ostrołęcki, Kolneński i Szczuczyński w sprawie wykonania rozporządzeń, wydanych przez Ministra w myśl art. 2-go Ustawy z dnia 25 lipca 1919 r, w przedmiocie zapewnienia bezpieczeństwa Państwa i utrzymania porządku publicznego w czasie wojny.

Rada Ministrów w dniu 1 sierpnia 1919 roku, na mocy Ustawy z dnia 25 lipca r. b. w przedmiocie zapewnienia bezpieczeństwa Państwa i utrzymania porządku publicznego w czasie wojny, upoważniła Ministra Spraw Wewnętrznych na okres trzech miesięcy, od dnia 2 sierpnia do dnia 2 listopada 1919 r., do wydawania zarządzeń wyjątkowych, ograniczających prawa obywatelskie, przewidzianych w art. 2-im tejże Ustawy.

Wyjaśniając poszczególne artykuły Ustawy z dnia 25-go lipca oraz rozporządzenie moje z dnia 2 sierpnia r. b., polecam Panu stosować się do następujących przepisów:

1) w myśl Ustawy z dnia 25 lipca tylko Minister Spraw Wewnętrznych mocen jest wydawać na podstawie upoważnienia Rady Ministrów rozporządzenia, ograniczające prawa obywatelskie, przewidziane w art. 2-im tejże Ustawy;

2) wykonanie rozporządzeń, wydanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych w myśl art. 2-go, należy do miejscowej władzy administracyjnej, t. j. do Powiatowych Komisarzy Rządowych, Komisarza Rządu w Warszawie i Naczelnika Policji Państwowej w m. Łodzi, który czasowo pełni funkcje reprezentanta władzy politycz-

no-administracyjnej (okólnik M. S. W. z dnia 3 kwietnia 1919 r. № 305;

3) wysiedlanie z granic państwa cudzoziemców, których obecność zagraża bezpieczeństwu Państwa lub porządkowi publicznemu, stanowi wyłączną prerogatywę Ministra Spraw Wewnętrznych i w myśl art. 3-ego nie może być przekazywana przedstawicielom lokalnej władzy administracyjnej.

W każdym poszczególnym wypadku, w którym zajdzie konieczność wysiedlenia cudzoziemca, obecnością swoją zagrażającego bezpieczeństwu Państwa, Powiatowy Komisarz Rządowy winien przedkładać sprawę do decyzji mojej dla wydania odnośnego zarządzenia;

4) rozporządzenia, wydane przez Ministra Spraw Wewnętrznych w myśl art. 2-ego i ogłoszone w Monitorze Polskim i Dzienniku Rozporządzeń M. S. W. winny być również ogłoszone na obszarze, dla którego zostały wydane drogą rozlepiania plakatów lub innemi sposobami, przystępnemi dla szerokich mas ludności (art. 4 Ustawy);

5) w razie wydania zezwolenia na urządzenie zebrania pod gołem niebem, manifestacji ulicznych lub pochodu w każdym poszczególnym wypadku winna być zawiadomiona władza policyjna, jak również i w wypadku zakazu podobnych zebrań.

Warszawa, dn. 6.VIII 1919. (III S. B. 2219).

Minister Spraw Wewnętrznych:
S. Wojciechowski.

626.

Okólnik (536) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w przedmiocie sprawozdań rachunkowych i dowodów kasowych powiatowych związków komunalnych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleca Panu porozumieć się z miejscowym Inspektorem Skarbowym co do tego, aby kasa powiatowa sporządzała co kwartał sprawozdania rachunkowe z ksiąg kasowych powiatowego związku komunalnego według zatwierdzonego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych budżetu tegoż związku i przedstawiała je Panu wraz z dowodami kasowemi. Sprawozdania te i dowody winien Pan przedstawić Wydziałowi Powiatowemu dla zapewnienia należytej ewidencji pobranych dochodów i uskutecznionych wydatków, poczem należy sprawozdania wraz z dowodami oddawać na przechowanie w aktach powiatowego związku komunalnego. Nadto odpisy sprawozdań winny być przesyłane Ministerstwu Spraw Wewnętrznych do wiadomości.

Inspektoraty Skarbowe zostają jednocześnie odpowiednio pouczone przez Ministerstwo Skarbu.

Warszawa, dn. 8/VIII 1919 r. (S. F. 666/2).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *Józef Bek.*

627.

Okólnik (529) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Urzędów Powiatowych i Policyjnych w sprawie nietykalności członków Sejmu Ustawodawczego.

Z powodu niewłaściwości, które zaszły w kilku wypadkach wobec posłów do Sejmu, wzywam PP. Naczelników urzędów administracyjnych, ażeby podwładnym funkcjonarjuszom przypomnieli treść ustawy z dnia 8 kwietnia b. r. o nietykalności członków z Sejmu Ustawodawczego (Dziennik Praw № 31, poz. 263).

Zarazem należy kategorycznie polecić, ażeby w razie zajść z posłami ograniczano czynności urzędowe do ustalenia tożsamości osoby posła.

W urzędowaniu wobec posłów należy postępować z należytym taktem i grzecznością, wszelkie ich prośby i żądania winny być rozpatrywane i załatwiane szybko bez uciążliwych indagacji, badań, przesłuchiwań i t. p.

Za ścisłe wykonanie niniejszego polecenia czynię PP. Kierowników urzędów osobiście odpowiedzialnymi.

Warszawa, dnia 8.VIII 1919. (S. B.—1873).

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *S. Wojciechowski.*

628.

Okólnik (531) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie czasu wykonania kary na popisowych, uchylających się od poboru.

Uzupełniając rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie uchylania się osób, powołanych do służby wojskowej (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 14 lutego r. b. № 10, poz. 119), poleca się Panom Komisarzom, w razie nałożenia przez nich kary na uchylających się, przewidzianej dekretem z dnia 4 lutego r. b. (Dziennik Praw № 14, poz. 168) przystępować do wykonania tejże kary niezwłocznie z tem wszakże, że aresztowanego należy dostawić do najbliższej Powiatowej Komendy Uzupełnień.

O ile P. K. U. uzna aresztowanego za zdatnego do służby wojskowej, należy stosownie do żądania właściwej władzy wojskowej, wykonanie kary odroczyć tak, by stawienie się zasądzonego do służby w terminie, oznaczonym przez władzę wojskową, nie doznało z powodu odbywania kary żadnej przeszkody.

Warszawa, d. 8/VIII 1919 r. (I. W. 803/I).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *Józef Bek.*

629.

Okólnik (528) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych i Naczelników Policji w sprawie zażaleń na wybryki, jakich dopuszczają się żołnierze.

Poniżej zamieszczone pismo Ministerstwa Spraw Wojskowych podaje do wiadomości z poleceniem ścisłego zastosowania się.

Warszawa, d. 9.VIII 1919. (III. S. B. 2096).
Minister Spraw Wewnętrznych: *S. Wojciechowski.*

Zdarza się coraz częściej, że magistraty miast, Komisarjaty, powiatowe i inne władze cywilne przedkładają Ministerstwu Spraw Wojskowych, nierzadko za pośrednictwem innych Ministerstw, zażalenia na wybryki, jakich dopuszczają się żołnierze. Otóż odnoszenie się ze skargami tego rodzaju do Ministerstwa uważać należy za niewłaściwe i nie prowadzące do celu. Ministerstwu nie pozostaje w takich razach nic innego do zrobienia, jak zażalenie zakomunikować D. O. G. z poleceniem zbadania sprawy i wydania odpowiednich zarządzeń. W ten sposób zażalenie dostaje się do wiadomości władzy lokalnej, powołanej do zarządzenia środków zaradczych, ze znacznem opóźnieniem, które nieraz uniemożliwia należytą ze strony tej władzy ingerencję, a Ministerstwom i władzom pośrednim przysparza niepotrzebnej pisaniny i manipulacji.

We wszystkich wypadkach, które dają powód do zażaleń, czynniki interesowane winny zwracać się wprost do władz wojskowych, t. j. Dowództw oddziałów, władz lokalnych, lub najbliższej władzy powiatowej, gdyż władze te i bez specjalnego nakazu Ministerstwa, w myśl obowiązujących instrukcji, obowiązane są wysłuchać zażaleń, wdrożyć dochodzenia i ścigać wszelkie przestępstwa żołnierzy, kolidujące z dyscypliną wojskową i obyczajnością.

Do D. O. G. albo do Ministerstwa należy zwracać się z zażaleniami tylko wówczas, jeżeli chodzi o niewłaściwe postępowanie niższych władz wojskowych, lub gdy zażalenia, do nich wnoszone, nie odnoszą skutku.

Proszę o wydanie wszystkim władzom cywilnym instrukcji w tym duchu.

Minister Spraw Wojskowych:
J. Leśniewski.
Generał-Porucznik.

630.

Okólnik (539) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie zaopatrzenia wdów i sierot po poległych i zmarłych w wojsku polskiem.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleca Panu, aby bezzwłocznie podał do publicznej wiadomości za pomocą obwieszczeń przepisy wykonawcze do ustawy z dnia 27 maja 1919 roku „O tymczasowem zaopatrzeniu wdów i sierot po poległych i zmarłych w wojsku polskiem" (ogłoszone w Dzienniku Praw P. P. № 43 z dnia 31 maja 1919 r. poz. 308).

Przepisy te poda Pan do publicznej wiadomości we wszystkich gminach powiatu w wyjątkach jak następują:

1) Z § 1 od słów „Wdowy w imieniu" do słów „danego powiatu". Od słów „W imieniu małoletnich sierot" do słów „ostatnio służył".

2) §§ 2 i 3 w całości.

3) Z § 6 od słów „W okolicach" do słów „funkcje Komend Placu".

4) Z § 9 od słów „Powiatowe komendy uskuteczniają" do słów „oficerów ewidencyjnych".

5) Z § 11 od słów „Wdowy (sieroty)" do słów „tylko na pewien okres czasu".

Warszawa, d. 9.VIII 1919 r. (I. W. 948/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *Józef Bek.*

631.

Okólnik (533) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie zniesienia Okręgowych Komend Uzupełnień jako odrębnych urzędów.

Poniżej zamieszczone pismo Ministerstwa Spraw Wojskowych podaje się do wiadomości:

Warszawa, d. 9/VIII 1919. r. (I. W. 1072/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *Józef Bek.*

W związku z rozkazem Ministerstwa Spraw Wojskowych L.3652/P. z dn. 20 marca r. b. zarządzam w dalszym ciągu co następuje:

Okręgowe Komendy Uzupełnień (O. K. U.) zostają z dniem dzisiejszym zniesione jako odrębne urzędy i wchodzą wraz z całym personelem w skład Dowództw Okręgów Generalnych, jako Wydział V tegoż Dowództwa. Komendant O. K. U. zostaje Naczelnikiem Wydziału V D. O. Gen.

W zakres działalności Wydziału V wchodzi: a) pobór, b) ewidencja żołnierska i c) wszystkie sprawy personalne podoficerów i żołnierzy. Przy Wydziale V D. O. Gen. urzęduje stała Komisja dla rozpatrywania w II instancji reklamacji i zażaleń na decyzję władz poborowych (art. 29 „Tymczasowej Ustawy o powsz. obow. służby wojskowej).

II-gi Wiceminister Spraw Wojskowych
(—) *Sosnkowski*
Jenerał-Podporucznik.

632.

Okólnik (540) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych, Prezydentów i Burmistrzów miast, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych, Głównego Komendanta Policji Państwowej oraz Komisarza Rządu na miasto st. Warszawę w sprawie adresów na pismach do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Bardzo często zdarzają się wypadki, że do Ministerstwa Spraw Wojskowych nadsyłane bywają pisma, adresowane w rzeczywistości do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Mylne nadsyłanie pism powstaje stąd, że organa, podległe Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, jak również i osoby prywatne lub instytucje używają w adresach skrótu „M. S. W." na oznaczenie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, którego to skrótu używa i Ministerstwo Spraw Wojskowych.

Aby uniknąć na przyszłość mylnego doręczania pism należy w adresach na pismach do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych używać pełnego tytułu, a nie skrótu.

Warszawa, dn. 12/VIII 1919 r. (O. P. 6197/I).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *Józef Bek.*

633.

Okólnik (545) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Przewodniczących Wydziałów Powiatowych z wyjątkiem Kolna, Słupcy, Włocławka, Olkusza, Włoszczowy, Kozienic w sprawie przekazania 50% dodatku do zasadniczego podatku gruntowego państwowego.

Na mocy art. 7 p. 1 dekretu w przedmiocie skarbowości powiatowych związków komunalnych z dnia 7 lutego r. b. (Dziennik Praw Państwa Polskiego № 14 z dnia 8 lutego r. b. poz. 151) 50% dodatku do zasadniczego podatku gruntowego winny być przekazane na fundusz wyrównawczy do dyspozycji Ministra Spraw Wewnętrznych. Z powyższego tytułu na rachunek „Fundusz wyrównawczy powiatowy do dyspozycji Ministra Spraw Wewnętrznych" w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej dotychczas wpłynęły tylko sumy od 6-ciu powiatowych związków komunalnych.

Wobec tak opieszałego przekazywania 50% dodatku za czas do dnia 1 lipca r. b. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleca Panu Przewodniczącemu natychmiast porozumieć się z miejscową Powiatową Kasą Skarbową celem przekazania na rachunek: „Fundusz wyrównawczy powiatowy do dyspozycji Ministra Spraw Wewnętrznych" w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej ściągniętych 50% dodatku do zasadniczego podatku gruntowego państwowego.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę Panu Przewodniczącemu, iż, jeżeli do dnia 9 września r. b. nie zostanie przekazany wyżej wspomniany dodatek, zmuszone będzie wstrzymać wypłatę zapomóg, przypadających powiatowym związkom komunalnym z tego tytułu.

Warszawa, dn. 12.VIII 1919 r. (S. F. 1496/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *Józef Bek.*

634.

Okólnik (542) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie przykładania pieczęci na korespondencji, kierowanej do innych Ministerstw.

Ponieważ korespondencje Urzędów Powiatowych, kierowane bezpośrednio do innych Ministerstw, posiadają często znaczenie doniosłe i służą jako dokumenty i podstawa do dalszych zarządzeń, przeto zachodziła częstokroć potrzeba stwierdzenia autentyczności tej korespondencji. Załatwiano to dotychczas w drodze porozumiewania się z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, które potwierdzało podpisy PP. Komisarzy. Uważając tego rodzaju procedurę za uciążliwą i znacznie opóźniającą bieg spraw, poleca się PP. Komisarzom na korespondencji, wysyłanej do innych Ministerstw i mającej charakter dokumentów przykładać zawsze pieczęć urzędową.

Warszawa, dn. 12.VIII 1919 r. (A. O. 7239).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Józef Bek.*

V.

635.

Okólnik (89) Ministra Aprowizacji do Szefów Sekcji, Dyrektorów Urzędów i Naczelników Wydziałów w przedmiocie spraw, tyczących się Gdańska.

W celu ujednostajnienia i skoncentrowania w jednym organie wszystkich spraw tyczących się Gdańska, jakie Ministerstwo Aprowizacji na mocy decyzji Rady Ministrów tymczasowo musi załatwiać, polecam wszystkim podwładnym Ministerstwu Aprowizacji organom—kierować wszystkie sprawy Gdańska do Pana Stanisława hr. Sierakowskiego (Wydział Transportowy — Krakowskie Przedmieście 59).

W szczególności polecam Dyrekcji Państwowego Urzędu Zakupu Artykułów Pierwszej Potrzeby, aby o wszystkich zakupach artykułów pierwszej potrzeby, poczynionych w Gdańsku był p. St. hr. Sierakowski informowany.

Pana zaś Stanisława hr. Sierakowskiego upoważniam do:

1) realizowania sum wyznaczonych na zakupy—ewentualnie na wydzierżawienie terenów, doków i t. p. i — przekazywanie zrealizowanych kwot w porozumieniu z Dyrekcją P. U. Z. A. P. P. — Delegatowi p. H. Jałowieckiemu.

2) do pertraktowania z prywatnymi instytucjami finansowymi celem otrzymania potrzebnych na powyższe cele sum.

3) do występowania wobec poszczególnych Ministerstw i Urzędów w sprawach dotyczących Gdańska, jakoteż do informowania tych Władz, oraz otrzymania od nich w powyższych sprawach instrukcji i rozporządzeń.

Warszawa, dn. 12/VIII 1919 r.

Minister Aprowizacji

(—) *Antoni Minkiewicz.*

636.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu o zniesieniu obowiązku zgłaszania posiadanych tkanin lnianych i bawełnianych oraz uszytej z tych materjałów bielizny pościelowej i męskiej.

Na mocy dekretu z dnia 27-go stycznia 1919 znosi się obowiązek zgłaszania posiadanych tkanin lnianych i bawełnianych, oraz uszytej z tych materjałów bielizny, stosownie do rozporządzenia z d. 11 kwietnia 1919 roku ogłoszonego w „Monitorze Polskim“ № 88 z dnia 17 kwietnia 1919 roku.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia w „Monitorze Polskim“.

Warszawa, dnia 12 sierpnia 1919 r.

Minister Przemysłu i Handlu:

w/z

(—) *Henryk Strasburger.*

637.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu o zniesieniu sekwestru i ograniczeń przewozu wewnętrznego na metale.

Art. 1.

Na mocy dekretu z dnia 27-go stycznia 1919 roku znosi się sekwestr i ograniczenia przewozu wewnętrznego metalów, a mianowicie:

a) aluminjum;
b) antymonu;
c) cyny;
d) cynku;
e) miedzi;
f) niklu;
g) ołowiu;
h) wszelkich stopów tych metali w postaci cegiełek, zlewków i odpadków;
i) stali narzędziowej w każdej postaci;
k) szmelcu;
l) fragmentu.

Art. 2.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy z dniem ogłoszenia w „Monitorze Polskim".

Warszawa, dnia 14 sierpnia 1919 r.

Minister Przemysłu i Handlu:
w/z
(—) *Henryk Strasburger.*

VII.

OBWIESZCZENIA.

638.

Sąd Okręgowy w Białej na mocy art. 846 i 847 U. P. K. poszukuje mieszkańca m. Janowa pow. Konstantynowskiego Szol-Bar Englendera, oskarżonego art. 51 K. K. i Dekretu z dnia 5-go grudnia 1918 roku cz. I. art. I.

Rysopis poszukiwanego: wzrost średni, oczy szare, włosy ciemno-blond.

Osoby którym wiadome jest miejsce pobytu poszukiwanego Englendera winni wskazać takowe Sędziemu Śledczemu na powiat Konstantynowski w Janowie, lub najbliższej władzy.

639.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 16 sierpnia 1919 r. № 2498 P. Z. wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 65 stowarzyszenie pod nazwą „Zszeszenie Polskich Majstrów Murarskich" w m. st. Warszawie.

640.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 31 lipca 1919 roku № 1288 P. Z. wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 79 stowarzyszenie pod nazwą „Polski Związek Przemysłowców Garbarzy".

641.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 12 sierpnia 1919 roku № 4156 P. Z. wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 83 stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Anglo-Polskie" z siedzibą w m. st. Warszawie.

642.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 16 sierpnia 1919 roku № 4315 P. Z. wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 84 stowarzyszenie pod nazwą „Opieka nad Dziewczętami" pod wezwaniem św. Józefa z siedzibą w. m. st. Warszawie).

643.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 22 sierpnia 1919 roku № 2847 P. Z. wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 86 stowarzyszenie pod nazwą „Rada Główna Opiekuńcza" z siedzibą w m. st. Warszawie.

Drukiem F. Wyszyńskiego i S-ki, Warszawa, Zgoda № 5.